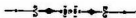

ՏԵՍԻԼ ԿՈԼՈՍԲՈՍԻ

Արդիւն աւուրը անցեալք յուսակրտուրք և տրրտում.
Պշուցեալք 'ի ծովն անսահման՝ զինուորք ճօճեալ սուր յաջում,
Աղաղակեն առ Կոլոսոս. Ալէ, երկիր և կամ մահ,
Այլ հանդարտ և նըւագաց երկնից 'ի լուր սկայն անահ,
Ի հանճար իւր ապտտան՝ ասէ ցնոսա անվեհեր.
Բարեկամք, օր մի ևս զեռ:

Օր մի ևս, ով բարեկամք, ընդ հուպ ծագէ առաւօտ.
Հուպ յետին նըւագ թողէք յարեաթայրս անաղօտ
Վայելել աչաց իմոց, ահա կամի լուսանալ.
Վաղիւ իմ են ապագայք, վաղիւ զըտից նոր աշխարհ,
Վաղիւ ոչ ևս մեռանիմ, և պարծանացըս գրաւակոն
Լիցի 'նձ աշխարհ մի որբան:

Արեւուն ոչ իսկ և իսկ շիջանի լոյս նորահրատ.
Ո՛ն և ինձ ներեսցի ածել զընթացս իմ յաւարտ.
Ո՛հ, ոչ կարեմ մեռանել, ինձ ակն ունի երկիր նոր,
Երկիր ոչ բացակայ, գո՛գ առ երի մօտաւոր.
Վրկայեն ինձ ամենայն՝ որ շուրջ գինև և բնութիւն
Եւ իմ իսկ սիրտ ըզգայուն:

Վրկայէ և երկին տեսեամբ իւրով պատարուն,
Նուազ երգոց քաղցրաձայնից՝ համաշխարհի օրհնութիւն,
Ուստի վրէպ զըտանի մին յարարչութեան նըւագաց.
Վրկայէ ինձ և որ արդ յանգ հանէ զգործ իւր Աստուած,
Եւ որ զմի ևեթ յիշից մերկացաւ մեզ 'ի գրոյն
Ուր կայ գրոշմեալ իւր անուն:

Օ՛ն և օն, թէ արար այլ երկինս, և զոյ այլ աշխարհ.
Միթէ գո՛ր 'ի նանիր ելոյց ճրագունս անհամար
Ի գումբեթս ովկիանու 'ի գաչացու և զանխուլ.
Կորիցնն անտես յաչաց այս ճառագայթք գեղանշոյլ,
Ոչ յանքոյթ պատըսպարանս դիւթականաց աշխարհաց
Հար զայս խորանս գեղապանծ:

Ո՛վ աշխարհ մեզ նախագգաց, և քեզ թերևս մեք հանգոյն,
Զորոյ գեղ քո չնաշխարհիկ հայիմ 'ի ցոլս արփենւոյն,
Ի հիւրընկալ գիրկըս քո ժողովեալ զմեզ խանդակաթ.
Ի մոռացօնս դարձուցեն ափունքդ ըզվիշտըս անհաստ
Որք զըտին ըզմեզ յոյժ՝ դերդ բարեբաստ բազմական
Ի հեշտալի խրախճան:

Երեկս իմն հանգունակ գերդ մինչ անուրջք բոցավառ
Իրբև ձայն երկնառաք մրտեալ յոգիս իմ կայտառ,
Եւ յաչս իմ 'ի հեռուստ ըզքո պարգեալ անդաստան՝
Ինձ ըզգեղ քո կուսական ցուցանէին յանդիման.
Եւ կոհակ յորդաշուր ահեղակերպ քոց գետոց
Խաղայր յաւազ ոսկեգօծ:

Ի պահունանս Էւրոպայ և Ափրիկոյ և Հընդկաց
Զարդարեալ ճոխացուցից զափունըս քո գերապանծ.
Բարբառոյ ձայնիդ զըրօհըս մեր զըտցի խելամուտ,
Եւ Կըրօնք տառապապաշտ՝ սոյն այս հրեշտակ բարեգութ՝
Որ յերկնից իջանէ գայ 'ի սփոփանս աշխարհի,
Զօգեսցէ զմեզ յինքն 'ի մի:

Քամի լերուք բարեկամք. ինձ այդ զուարթուն աստղ և բառտ,
Լուսաւոր առնէ գհաննար իմ և ուղղէ զառապատ.
Կըրօնք ինձ առաջնորդ եղեալ ածին աստանօր,
Ինքնին Կրօնք զիս առեալ վարեն յաշխարհս հեռաւոր,
Եւ ընդ մեզ ծովամուխ նաւեալ 'ի դաշտն անկայուն
Խընդրեն աշխարհ զոյգ մերոյն:

Մտախոհ յափունս և թափառ
Աչօք սիրոյ՝ նախանձու,
Նըշմարէի յայլ գաւառ
'Նդ երկին անասակ և պայծառ
Ըգճառադայթս արևու:

Ասեմ. « Լուսոյ աղբերակ,
» Որոյ բըղխումն ոչ նուազի,
» Աբբայդ բնութեան բովանդակ,
» Արփիդ, զոր Թանձըր վրիպակ
» Նընջել ասէ զիշերի.

» Տայր որ ընդ քեզ ինձ սլանալ
» Քան ըզկոհակս անդբազոյն.
» Եւ զխորանդունդ ծովս հատեալ
» Վնալ երևել յաշխարհ այլ,
» Զոր ճանաչեմք ես և դուն »:

Հողիս տըրտում և 'ի սուգ
Կամէր խուսել 'ի մարմնոյս.
Այլ ոտքս աւաղ և եղուկ
Զի առ լոյսն այն խուսափուկ
Զկարէր վարգել յափրն միւս:

Եւ ահա, ո՛վ զբանչելեաց.
Արտասուաթոր ինձ հանգոյն,
Կին մի տեսլեամք հրեշտակի,
Ոյր բարբառք ինձ լրեսիլի
Յայտնէին ցաւս ըզգայուն:

Ասէր. « Ես մօր հանգունակ
» Որրեցի զմեծ գայս աշխարհ.
» Ինձ փըրկեալք անհամար
» Արդ ատեան զիմ յիշատակ:

» Տեսի ես պիղծ զըլխապատ
» Պատուեալ քան զիմ ըզսուրբ փայտ.
» Տեսի զՀելլէնս ես գունատ
» Յոռոս այլազգոյ դիտապատ:

» Եւ յերանել 'ի ձըւոյն
» Անգղ ' ահա կայ դժբընդակ
» Լափել զարդինս անուշակ
» Զոր պահէ դեռ իմ հին բոյն:
» Ո՛վ դու մոգեալդ 'ի նըւագ
» Մատանց երկնից՝ մեծ հաննար
» Որ գիտացեր գայլ աշխարհ
» Լինել 'ի քաղցր յայն դաշնակ.
» Գու որ 'ի ծովդ յայդ ամայ
» Տեսեր զժըմիտ արփենոյն
» Ի յիւր կառաց պաղպաջուն
» Առ այլ աշխարհ հեռակայ.
» Թո՛ղ գայդ ափունս ապիրատ.
» Պանդուխտ ծիծանն զուգարար
» Սլացցուք ոտիցս 'ի դադար
» Յափունս՝ յերկնից խանդակաթ »:

Ասաց, և նդ ծով ծաղկանեմ
Տեսի չըքնաղ ես կըզգիս,
Ծըրհեալս զոգցես տարադէմ
Ի դիւթական յայն ափնէն՝
Ընդ սիրատարփ ընդ ալիս:

Տեսի աշխարհ ծաղկալի,
Պայծառ արփի գերակայ,
Մոռացայ գտուն հայրենի,
Եւ զգաշտըս քո, իտալի,
Եւ զիմ որրոց ըզվննուս:

Թէ հայէիս 'ի զուարթունս՝
Երևէին խընդալից
Ի գլուխ վաշտուցըն հրաբունս,
Զի յառել հուսկ յայն ափունս
Զարքայութիւն՝ Թըւէր ինձ:

Այսպէս խօսէր Կոյումբոս, և ծով ըզբանն 'ի միտ առ,
Զեփիւռք գեղերայինք բարձեալ 'ի թեւ զայն բարբառ
Րզհրաշային սրտականթ՝ տարան յափունս մերձակայ,
Ամեհի Վպանիացին եթող ըզգէնսն զբժնեայ,
Եւ անմուռն առ ոտիքն, և 'նդ արտասուան հիազարհուր՝
Սպասէր երկրին և աւուր:

Օրինակ զայս 'ի մօրնչել ալետց 'ի սարս սմայիս՝
Մերկանայր մըտեմաց իւրոց Պղատոն ըզգաղտնիս
Աշխարհի պանչելոյ կորուսելոյ 'ի յանդունդս.
Այսգունակ և Որփեւ զհանճար կոչեալ 'ի թիկունս,
Ի նըւագըս դիւթականս աղէյարմար քընարի
Նուանէր զվագերս անտառի:

Ի իւրիւնջոյ

ԱՍՏՂ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

Ո՛վ սուրհանդակ հեռաւոր, երկոյեան աստղ անգոյն,
Արեւմտեան քօղերէն հանած ճակատըդ պայծառ,
Կապուտապեղ պալատէդ՝ յաստեղազարդն ի կամար՝
Զի՛նչ դիտես մէջ դաշտերուն:

Ահա մըբրկին հեռանայ, ահա հողմունք դադրեր են.
Անտառն անգամ սարսուղին ցախ թուփերուն վրայ ողբայ.
Յայգաթիթեռն ոսկեթեւ թեթեւթուիչ սըրանայ

Անուշաբոյր մարգերէն:

Ո՛հ, ի՞նչ փընտոես երկրիս վերայ որ հանգչի.
Սակայն տեսնեմ՝ որ իջած դէպ ի գագաթ լեռներուն՝
Քաղցրաժպիտ կը փախչիս, մելամաղձիկ սիրելի,
Եւ, վա՛յ, պիտի նըւաղի նայուածքըդ քո գողդոջուն:
Աստղ՝ որ իջնես յամրաքայլ դալարագեղ բլրան վրայ,
Գիշերուան մութ հանդերձին տըխուր արտօսը արձաթի,
Դու որ դիտես ի հեռուն գեղջուկ հովիւն որ գընայ,
Մի՛նչ քայլ առ քայլ բազմաթիւ նախիրն իրեն հետեի, —
Աստղ՝ առանձնակ ո՛ւր կ'երթաս գիշերուան մէջ անսահման,
Ի՛նչ. ծովափին մօտ փընտոէս եղեգանց մէջ քեզ խըշտեակ:
Այդքան սիրուն ո՛ւր կ'երթաս, արդ ի պահու լրբութեան,
Մարգարտանման գըլորիլ յըստակ ջըրոցն ի յատակ:
Ո՛հ, աստղդ դու գեղեցիկ, եթէ մեռնիլ քեզ հարկ է,
Եւ եթէ դուրիս ի ծովուն պիտի սուզէ շէկ մագեր,
Նախ քան թողուլ մեզ միակ, դեռ վայրկեան մ'այլ դու կանգնէ՛.
Աստղ սիրոյ, կապուտակ երկնից ծոցէն մի՛ իջներ:

Ա. ԴՆ ՄԻՆԱԿ